

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] liceat alicui damnato per violentiam se defendere, si adsit
facultas? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

ideo tempus decem dierum concessit ad appellandum, quod sufficiens æstimavit ad deliberandum, an expediat appellari: Si verò non esset determinatum tempus, in quo appellare liceret, semper certitudo iudicij remaneret in suspenso: & ita pars altera damnificaretur. Ideo autem non est concessum, ut tertio aliquis appellet super eodem: quia non est probabile, torrens iudices à recto iudicio declinare.

ARTIC. IV.

Vtrum liceat condemnato ad mortem se defendere si possit?

388

AD quartum sic proceditur. Videtur, quòd liceat condemnato ad mortem se defendere, si possit. Illud enim ad quod natura inclinatur, semper est licitum, quasi de iure naturali existens. Sed natura inclinatio est ad resistendum corrumpentibus, non solum in hominibus & animalibus, sed etiam in insensibilibus rebus. Ergo licet reo condemnato resistere, si potest, ne tradatur in mortem.

¶ 2 Præterea, sicut aliquis sententiam mortis contra se latam subterfugit resistendo, ita etiam fugiendo. Sed licitum esse videtur, quòd aliquis se à morte per fugam liberet: secundum illud Eccles. 9. Longè esto ab homine potestatem habente occidendi, & non vivificandi. Ergo etiam licitum est reo resistere.

¶ 3 Præterea, Prouerb. 24. dicitur, Erue eos qui ducuntur ad mortem; & eos qui trahuntur ad interitum, liberare ne cesses. Sed plus tenetur aliquis sibi, quam alteri. Ergo licitum est, quòd aliquis condemnatus, seipsum defendat, ne in mortem tradatur.

SED contra est, quòd dicit Apost. Roman. 13. Qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit: & ipse sibi damnationem acquirit. Sed condemnatus, se defendendo, potestati resistit, quantum ad hoc, in quo est diuinitus instituta ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum. Ergo peccat se defendendo.

RE-

RESPONDEO dicendum, quòd aliquis damnatur ad mortem dupliciter. Vno modo iuste: & sic non licet condemnato se defendere. Licitum enim est iudici cum resistentem impugnare. Vnde relinquitur, quòd ex parte eius sit bellum iniustum. Vnde indubitanter peccat. Alio modo condemnatur aliquis iniuste: & tale iudicium simile est violentiæ latronum: secundum illud Ezech. 22. Principes eius in medio illius quasi lupi rapientes prædam, ad effundendum sanguinem. Et ideo sicut licet resistere latronibus, ita licet resistere in tali casu malis principibus, nisi fortè propter scandalum vitandum, cum ex hoc aliqua grauis turbatio timeretur.

Ad primum ergo dicendum, quòd ideo homini data est ratio, vt ea, ad quæ natura inclinat, non passim sed secundum rationis ordinem exequatur. Et ideo nõ qualibet defensio sui est licita, sed solum quæ fit cum debito moderamine.

Ad secundum dicendum, quòd nullus ita condemnatur, quòd ipse sibi inferat mortem, sed quòd ipse mortem patiatur. Et ideo non tenetur facere id, vnde mors sequatur: quod est manere in loco, vnde ducatur ad mortem. Tenetur tamen non resistere agenti, quin patiatur quod iustum est eum pati. Sicut etiã si aliquis sit condemnatus, vt fame moriatur, non peccat, si cibum sibi occultè ministratum sumat: quia non sumere, esse se ipsum occidere.

Ad tertium dicendum, quòd per illud dictum Sapientis non inducitur aliquis ad liberandum alium à morte contra ordinem iustitiæ: vnde nec se ipsum contra iustitiam resistendo, aliquis debet liberare à morte.

QVÆST. LXX.

De iniustitia ad testis personam pertinente, in quatuor articulos diuisa.

DEinde considerandum est de iniustitia pertinente ad personam testis.

¶ Et circa hoc quærentur quatuor.

¶ Primo,